

СХВАЛЕНО
Педагогічна рада
Протокол
№1 від 29.08.2023

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор ЗЗСО
«Шимковецька гімназія»
Збаразької міської ради
Ярослава Давимука

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ЗЗСО «Шимковецька гімназія»
Збаразької міської ради
на 2023-2024 навчальний рік

2023-2024н. р.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ І. Пояснювальна записка

- 1.1 Призначення ЗЗСО та засоби його реалізації**
- 1.2 Нормативно-правове забезпечення**
- 1.3 Напрямки реалізації**
- 1.4 Права та обов'язки здобувачів освіти**
- 1.5 Принципи реалізації освітньої програми**
- 1.6 Структура 2023-2024 навчального року**
- 1.7 Особливості організації освітнього процесу**
- 1.8 Контингент учнів за класами**
- 1.9 Навчальні плани**
- 1.10 Форми організації освітнього процесу**
- 1.11 Використання літератури в освітньому процесі**
- 1.12 Математична освіта в Україні**
- 1.13 Процеси розвитку, виховання і соціалізації в ЗЗСО**
- 1.14 Кадрове забезпечення**

РОЗДІЛ ІІ. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ І СТУПЕНЯ

- 2.1 Загальні положення**
- 2.2 Нормативно правове забезпечення**
- 2.3. Загальний обсяг навчального навантаження**
- 2.4 Перелік освітніх галузей НУШ**
- 2.5 Очікувані результати навчання та компетентностей учнів**
- 2.6 Форми організації освітнього процесу**
- 2.7 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти**
- 2.8 Навчальний план для 1-4 класів**
- 2.9 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти**
- 2.10 Модель випускника початкової школи**
- 2.11 Перелік навчальних програм Нової української школи**

РОЗДІЛ ІІІ. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ ІІ СТУПЕНЯ

- 3.1 Загальні положення**
- 3.2 Нормативно правове забезпечення**
- 3.3 Загальний обсяг навчального навантаження. Навчальний план**
- 3.4 Очікувані результати навчання здобувачів освіти**
- 3.5 Перелік навчальних програм**
- 3.6 Рекомендовані форми організації освітнього процесу**
- 3.7 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою**
- 3.8 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти**
- 3.9 Модель випускника базової школи**

РОЗДІЛ V. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

РОЗДІЛ VI. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ VII. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ VIII. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

ВСТУП

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» заклад загальної середньої освіти «Шимковецька гімназія» Збаразької міської ради реалізує автономію, що означає право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності.

Освітня програма ЗЗСО є єдиним комплексом освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Основою для розроблення освітньої програми є стандарти освіти відповідного рівня.

Освітня програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;
- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- структуру програми.

Термін реалізації: 2023-2024 роки

Структура програми:

I розділ – Загальні положення.

II розділ – Початкова освіта.

III розділ – Базова середня освіта

IV розділ. Дистанційне навчання

Кожна з них визначає:

1. Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором, а також логічної послідовності їх вивчення.

2. Очікувані результати навчання учнів.

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

РОЗДІЛ І.

Пояснювальна записка

1.1. Призначення ЗЗСО та засоби його реалізації

ЗЗСО «Шимковецька гімназія» ЗМР у своїй діяльності керується Конституцією України, ЗУ «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Положенням про ЗЗСО, Статутом ЗЗСО, іншими нормативно-правовими актами.

Організація здобуття освіти у закладі здійснюється за формами, визначеними законодавством України, наказами МОН України, статутом ЗЗСО: інституційна (денна), індивідуальна (педагогічний патронаж, клас-комплект, домашня (сімейна), екстернат).

Школа несе відповідальність перед собою, суспільством і державою за:

- Безпечні умови освітньої діяльності.
- Дотримання державних стандартів освіти.
- Дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства заклад здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм двох ступенів освіти:

I ступінь – початкова загальна освіта;

II ступінь – базова загальна освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення ЗЗСО є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в закладі освіти, спрямовані на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення;
- роботу з обдарованими дітьми;
- навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Головною метою ЗЗСО є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Головними завданнями ЗЗСО «Шимковецька гімназія» ЗМР є:

- забезпечення реалізації права громадян на базову загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини;

- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдаровань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.
- оволодіння вчителями техніками дистанційного навчання;
- створити умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами;
- підтримка та розвиток здоров'язберігаючого освітнього середовища.

Освітній процес в ЗЗСО «Шимковецька гімназія» ЗМР є системою науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність передбачає діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямовану на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність згідно Державних стандартів здійснюється на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів.

Особистісно зорієнтований підхід - спрямованість освітнього процесу на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та його учнів на основі рівності у спілкуванні та партнерства у навчанні.

Компетентнісний підхід — спрямованість освітнього процесу на досягнення результатів, якими є такі ієрархічно підпорядковані компетентності учнів, як ключова, загальнопредметна і предметна.

Діяльнісний підхід в освіті - спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості, застосування теоретичних знань на практиці, формування здібностей до самоосвіти і командної роботи, успішну інтеграцію в соціум і професійну самореалізацію.

Освітня діяльність у закладі спрямована на формування компетентностей здобувачів освіти, що є динамічною комбінацією знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначають здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Викладацька діяльність педагогів у ЗЗСО «Шимковецька гімназія» ЗМР спрямована на формування знань, компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно-вольових та/або фізичних якостей здобувачів освіти (лекція, семінар, тренінг, курси, майстер-клас, вебінар тощо), та яка провадиться педагогічним працівником, або

іншою фізичною особою на основі відповідного трудового або цивільно-правового договору (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Діяльність педагогів поєднує інтелектуальну, творчу діяльність педагогічного працівника спрямовану на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

У закладі освіти створені та функціонують: методичні об'єднання вчителів початкових класів (керівник Багрій Р.П.), методичне об'єднання класних керівників (керівник Сукач Л.П.).

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності сприяють система ІСУО та програма КУРС Школа.

1.2 Нормативно-правове забезпечення

Організація освітньої діяльності у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України:

- ☐ «Про освіту»,
- ☐ «Про повну загальну середню освіту»,
- ☐ Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р),
- ☐ Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688);
- ☐ Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392;
- ☐ Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року №6;
 - ☐ Державного стандарту початкової освіти (2018 р.), типових освітніх програм- для 1-2 класів (наказ МОН від 12.08.2022 року № 743-22);
 - ☐ Державного стандарту початкової освіти (2018 р.), типових освітніх програм -для 3-4 класів (наказ МОН від 12.08.2022 року № 743-22);
- ☐ постанови Кабінету міністрів України від 15.08.2011 №872 “Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах” (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №588 від 09.08.2017);
- ☐ Лист МОН України від 30.08.2021 «Щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у ЗЗСО у 2022-2023 н.р.;
- ☐ Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі ЗСО, затвердженими наказом МОН України, молоді та спорту України від 13.04.2011 року №329»;
- ☐ Лист МОН України від 16.07.2021 року №1/9-362 «Деякі питання організації виховного процесу у 2021-2022 н.р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок»;
- ☐ Санітарного регламенту для ЗЗСО , затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205;

- Постанови МОЗ від 26.08.2021 року №9 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 №274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 №290 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань завершення 2021/2022 навчального року».
- Наказ МОН України №289 від 01 квітня 2022 року «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

Нормативно-правове забезпечення на 2023-2024 навчальний рік:

- Структура 2023/2024 навчального року (Інфографіка)
- Методичні рекомендації **«Безпечне освітнє середовище: Надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації»**
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2023 р. № 705 «Про проведення всеукраїнського конкурсу **“Учитель року-2024”**»
- **Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні”**
- **Положення про атестацію педагогічних працівників (2022р.)**
- Лист Міністерства освіти і науки України від 21 жовтня 2022 р. № 1/12392-22 «Про атестацію та підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти у період воєнного стану в Україні»
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 08 серпня 2022 року № 707 «Про затвердження Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі»
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 2022 року № 1371 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України» (**щодо тривалості онлайн-уроків для школярів**)
- **Перелік рекомендованої МОН початкової літератури на 2023/2024 навчальний рік**
- Електронні версії підручників для учнів 1-11-х класів (2023-2024 н.р.)
- **Державна служба України з надзвичайних ситуацій № 03-1870/162-2 від 14.06.2022 року «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти»**
- Наказ МОН від 01.04.2022 №289 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти”

- Наказ Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2021 р. № 813 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти”
- Наказ МОЗ №2205 від 25.09.2020 “Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти”
- Наказ МОН від 8 вересня 2020 року №1115 і зареєстровано в Міністерстві юстиції 28 вересня 2020 року за №941/35224 “Деякі питання організації дистанційного навчання”
- Положення про сертифікацію педагогічних працівників (зі змінами від 24.12.2019 р.)
- Інструкція з діловодства у закладах загальної середньої освіти.

1.3 Напрямки реалізації

Згідно з чинним законодавством організувати освітній процес відповідно до рівнів типових освітніх програм двох ступенів навчання:

I ступінь – початкова освіта тривалістю чотири роки;

II ступінь – базова середня освіта тривалістю п’ять років.

Для реалізації освітньої програми в організації освітнього процесу забезпечити:

- логічну послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу, основними формами якого є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також рекомендованими формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо;
- використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;
- науково-дослідницьку діяльність, участь у проєктах;
- профільне спрямування навчання в базовій школі, що сформовано закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечення якісної його реалізації;
- роботу з обдарованими дітьми;
- навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Для реалізації освітньої програми здійснити навчально-методичне забезпечення:

- Підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством освіти і науки України.
- Спрямувати освітній процес на задоволення потреб учнів у виборі програм навчання.
- Продовжувати запроваджувати в освітній процес школи сучасні технології навчання, зокрема: проєктні, інформаційно-комунікаційні, критичного мислення, інтерактивні технології, окремі освітні тренди.
- Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення сформувати варіативну складову навчального плану, спрямувати її на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження курсів за вибором:

основи християнської етики (ОХЕ), початкова військова підготовка (ПВП), що розвивають індивідуальну орієнтованість особистості та формують її всебічний розвиток.

- Реалізувати навчання за наскрізними лініями участь у проєктах, позакласну роботу і роботу гуртків.
- Створити умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами: Гусаковської В., Хомика С.

1.4 Права та обов'язки здобувачів освіти

(ВИТЯГ ІЗ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ОСВІТУ» від 05.09.2017 ст.53)

Здобувачі освіти мають право на:

- навчання впродовж життя та академічну мобільність;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, запропонованих освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі і науковій діяльності; доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі і науковій діяльності; доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі і науковій діяльності;
- трудову діяльність у позанавчальний час;
- особисту або через своїх законних представників участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та соціально незахищених верств населення.

Здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватись етичних норм;

- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов договору про надання освітніх послуг.

Здобувач освіти має право:

1. На свободу думки, совісті й релігії, вільне вираження власних думок і переконань, свободу отримання інформації, на повагу людської гідності й захист від втручання в особисте життя.

2. Захист від економічної експлуатації та роботи, яка може бути перешкодою в отриманні освіти чи завдавати шкоди здоров'ю.

3. Розвиток особистості, талантів, розумових і фізичних здібностей.

4. Захист від застосування методів фізичного й психічного насильства.

5. Отримання безкоштовної освіти відповідно до державних освітніх стандартів.

6. Додаткову безкоштовну допомогу вчителя в отриманні знань на спеціальних заняттях, передбачених графіком роботи школи й учителя

7. Навчання в межах державних освітніх стандартів за індивідуальними навчальними планами, у тому числі навчання вдома за медичними показниками, прискорений курс навчання.

8. Вільне відвідування заходів, не передбачених навчальним планом.

9. Вибір форми отримання освіти.

10. Переведення до іншого навчального закладу, що реалізує освітню програму відповідного рівня.

11. Безкоштовне користування бібліотечно-інформаційними ресурсами школи.

12. Добровільне залучення до праці. Учень не може бути знятий з уроків для виконання будь-якої роботи, не пов'язаної з освітнім процесом.

13. Отримання оцінки виключно відповідно до своїх знань і вмінь.

14. Отримання інформації про поставлені оцінки, як за усні, так і за письмові відповіді. Конфіденційність інформації про оцінки за письмові роботи.

15. Об'єктивну оцінку своїх знань, роз'яснення підстав і критеріїв поставленої оцінки.

16. Апеляцію щодо об'єктивності виставлення оцінки за семестр, якщо він не згоден з нею.

17. Користування шкільним майном, яке повертається вчителю після закінчення занять у збереженому стані.

18. Відстоювання своїх поглядів і переконань при обговоренні спірних і неоднозначних питань у коректній формі. Виклад класному керівнику, директору ЗЗСО, іншим вчителям своїх проблем і отримання від них допомоги, пояснень, відповідей.

19. Представлення ЗЗСО на конкурсах, оглядах, змаганнях та інших заходах відповідно до своїх можливостей і вмінь.

20. Умови навчання, що гарантують охорону й зміцнення здоров'я.

21. Завчасне повідомлення про терміни й обсяги письмових контрольних робіт, що проводяться відповідно до графіка.

22. Відсутність домашнього завдання на вихідні дні в 1 по 4 класи (крім читання художньої літератури), а також відсутність завдання на канікули для учнів усіх класів.

23. Обсяг часу на виконання обов'язкової частини домашнього завдання, що не перевищує 50 % обсягу аудиторного навантаження з відповідного предмета.

24. Участь у культурному житті школи, організованих у ній заходах, що відповідають її віку.

25. Відкрите висловлювання своєї думки, пропозицій про зміни в освітній діяльності, про якість освітнього процесу на раді ЗЗСО.

26. Участь в управлінні школою згідно зі Статутом.

1.5 Принципи реалізації освітньої програми:

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- розвиток інклюзивного освітнього середовища;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність закладу освіти перед суспільством;
- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля.

1.6 Структура 2023-2024 навчального року

Структура навчального року

Керуючись Постановою Кабінету Міністрів України «Про початок навчального року під час дії воєнного стану в Україні» від 28 липня 2023 року, розпочати освітній процес у 2023/2024 навчальному році в День знань 1 вересня 2023 року і завершити 31 серпня 2024 року

Навчальні заняття організувати за семестровою системою:

- I семестр - з 01 вересня по 22 грудня;
- II семестр - з 08 січня по 31 травня.

Впродовж навчального року для учнів організувати канікули:

- осінні з 21 жовтня по 29 жовтня;
- зимові з 23 грудня по 07 січня;
- весняні з 23 березня по 31 березня.

Тематику навчальних екскурсій у 1-4 класах, навчальних екскурсій та навчальної практики у 5-8 класах розробити згідно методичних рекомендацій щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів (*Лист МОН № 1/9-61 від 06.02.2008 року*) та за рішенням педагогічної ради від 29.08.2022 року №1 організувати впродовж осінніх (21 жовтня

по 29 жовтня), зимових (23 грудня по 07 січня) та весняних (23 березня по 31 березня) канікул 2023\2024 навчального року. Незважаючи на те, що на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині тривалості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти не менше 175 навчальних днів, 2023/2024 навчальний рік завершити 31 травня 2023 року святом Останнього дзвоника.

Згідно зі статтею 34 Закону України «Про загальну середню освіту» відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію для учнів 4, 9 класів проводиться державна підсумкова атестація, форму і терміни якої Міністерством освіти і науки України буде затверджено додатково.

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА).

Передбачається можливість вносити зміни до термінів проведення канікул, початку та завершення навчальних семестрів з огляду на епідеміологічну ситуацію. Продовження навчання здобувачами освіти за більш безпечними для них формами (індивідуальною, дистанційною).

1.7 Особливості організації освітнього процесу

Режим роботи закладу

Режим роботи закладу:

- мова навчання – українська;
- режим навчання – п'ятиденний робочий тиждень;
- початок занять – о 08.05 годині;
- тривалість уроків у початковій школі: 1 клас-35 хвилин,

2-4 класи -40 хвилин, у базовій - 45 хвилин.

-тривалість перерв після 1,4,5,6 уроків- 10 хвилин, після 2,3 уроків-20 хвилин.

Таблиці розподілу до навчального плану закладу загальної середньої освіти Шимковецька гімназія» Збаразької міської ради на 2023/2024 навчальний рік розроблені відповідно до:

- для 1-2 класів - Державного стандарту початкової освіти (2018 р.), типових освітніх програм (наказ МОН від 12.08.2022 року № 743);
- для 3-4 класів - Державного стандарту початкової освіти (2018 р.), типових освітніх програм (наказ МОН від 12.08.2022 року № 743);
- для 5-6 класів - Державного стандарту базової середньої освіти (2020 р.), навчальних модульних програм (наказ МОН від 19.02.2021 року № 235);
- для 7-9 класів - наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» від 20.04.2018 № 405 (таблиця 1). Заклад працює за п'ятиденним робочим тижнем, вихідні дні - субота і неділя. Відповідно до Закону України „Про освіту” тривалість уроку в 1 класі становить 35 хвилин, в 2 – 4 класах 40 хвилин, в 5 – 9 класах – 45 хвилин.

Розклад дзвінків для учнів 1 класу

1 урок	09.00 - 09.35	перерва - 25 хвилин
2 урок	09.55 - 10.30	перерва – 30 хвилин

3 урок	11.00 - 11.35	перерва – 30 хвилин
4 урок	12.05 - 12.40	перерва - 20 хвилин
5 урок	13.00 - 13.35	

Розклад дзвінків для учнів 2-4 класів

1 урок	09.00 - 09.40	перерва - 15 хвилин
2 урок	09.55 - 10.35	перерва – 20 хвилин
3 урок	11.00 - 11.40	перерва - 25 хвилин
4 урок	12.05 - 12.35	перерва - 25 хвилин
5 урок	13.00 - 13.40	перерва - 20 хвилин
6 урок	13.55 - 14.35	

Розклад дзвінків для учнів 5-9 класів

0 урок	08.05 - 08.50	
1 урок	09.00 - 09.45	перерва - 10 хвилин
2 урок	09.55 - 10.40	перерва – 20 хвилин
3 урок	11.00 - 11.45	перерва - 20 хвилин
4 урок	12.05 - 12.50	перерва - 10 хвилин
5 урок	13.00 - 13.45	перерва - 10 хвилин
6 урок	14.55 - 14.40	перерва - 10 хвилин

Крім уроків у закладі проводяться позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдарувань.

1.8 Контингент учнів за класами

Кількість класів: 7 в т. ч. 1-4 кл. – 2; 5-9 кл. – 5.

Кількість учнів: 66 в т. ч. 1-4 кл. – 22; 5-9 кл. – 44

- на державному рівні для з'єднаного класу (класу-комплекту) початкової школи для здобувачів освіти 1 року навчання та здобувачів освіти 2 року навчання (відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України №588 від 27.05.2021 року, зареєстрованого у міністерстві юстиції України 17 червня 2021 року №807/36429), для 3 класу початкової школи та групи здобувачів освіти 4 року навчання; 5,6,7,8,9 класів базової школи

та варіативну складову, де передбачені години на вивчення курсу за вибором «Основи християнської етики» у з'єднаному класі (класі-комплекті) початкової школи для здобувачів освіти 1 року навчання та здобувачів освіти 2 року навчання та у 3 класі – по 0,5 години, у 5-6 класах - по 1 годині, вивчення курсу за вибором у 9 класі «Початкова військова підготовка» - 1 година.

Варіативна складова навчального плану сформована відповідно до типу навчального закладу, запитів учнів, якісного складу педагогічних кадрів, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення (додається).

При розподілі годин варіативної складової робочого навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури не враховуються при визначенні цього показника.

У 1-7 класах викладати окремі курси «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво, у 8-9 класах - «Мистецтво». У 5 класі відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти – інтегрований курс «Пізнаємо природу, у 6-му – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення педагогічної ради (протокол №1 від 29.08.2023 року) обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»:

клас	Назва модуля I семестр	Назва модуля II семестр
5	Рухливі ігри	Волейбол
	Дитяча легка атлетика	Баскетбол 3 на 3
	Баскетбол	Аеробіка
	Гімнастика	Футбол
	Шашки	Бадмінтон
	Доджбол	Настільний теніс
6	Дитяча легка атлетика	Аеробіка
	Рухливі ігри	Гімнастика
	Панна (вуличний футбол)	Шашки
	Волейбол	Бадмінтон
	Настільний теніс	Баскетбол 3 на 3
	Доджбол	Городки
7	Легка атлетика	Настільний теніс
	Футбол	Волейбол
	Баскетбол	Футбол
	Гімнастика	Легка атлетика
8	Легка атлетика	Настільний теніс
	Футбол	Волейбол
	Баскетбол	Легка атлетика
		Футбол
9	Легка атлетика	Настільний теніс
	Футбол	Волейбол
	Баскетбол	Легка атлетика
		Футбол

У 2023/2024 навчальному році визначено такий порядок викладання предметів інваріантної та варіативної складових, на які виділено не цілу (дробову: 1,5; 2,5; 3,5 тощо) кількості годин:

№з/п	Назва навчального предмету	Спрямування	Клас	Кількість годин за робочим навчальним планом	Кількість годин	
					I семестр	II семестр
1	Українська мова	Навчальний предмет інваріантної складової	8	2,5	2.5 години упродовж I та II семестрів	

2	Зарубіжна література	Навчальний предмет інваріантної складової	5,6	1.5	1.5 години упродовж I та II семестрів
3	Іноземна мова (англійська)	Навчальний предмет інваріантної складової	5,6	3.5	3.5 години упродовж I та II семестрів
4	Етика	Навчальний предмет інваріантної складової	5	0.5	0.5 години упродовж I та II семестрів
5	Інформатика	Навчальний предмет інваріантної складової	5	1.5	1.5 години упродовж I та II семестрів
6	Географія	Навчальний предмет інваріантної складової	9	1,5	1,5 години упродовж I та II семестрів
7	Хімія	Навчальний предмет інваріантної складової	7	1.5	1,5 години упродовж I та II семестрів
8	Історія України	Навчальний предмет інваріантної складової	8	1,5	1,5 години упродовж I та II семестрів
			9	1.5	1,5 години упродовж I та II семестрів
9	Основи християнської етики	Курс за вибором варіативної складової	1-2,3	0,5	0,5 години упродовж I та II семестрів

1.9 Форми організації освітнього процесу

Основною формою організації освітнього процесу є традиційний урок. Згідно Державних стандартів початкової, базової загальної середньої освіти різні мають місце такі типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок;

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, уроки-семінари, конференції, форуми, брифінги, інтерактивні та інтегровані уроки, ділові ігри, відео-уроки, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

При дистанційному навчанні застосовуються такі форми організації освітнього процесу, як конференції, консультації, віртуальні екскурсії, презентації.

1.10 Використання літератури в освітньому процесі

В освітньому процесі закладу використовувати лише навчальну літературу, що має грифи Міністерства освіти і науки України («Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», «Схвалено для використання в освітньому процесі») або висновок «Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах», ухвалений відповідною комісією Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України. Перелік навчальної літератури постійно оновлюється і доступний на офіційному вебсайті Міністерства та на вебсайті ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». На вебсайті ІМЗО в розділі «Електронна бібліотека», крім електронних версій підручників, розміщені художні та науково-популярні видання серії «Шкільна бібліотека» для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти.

1.11 Математична освіта в Україні

5 серпня 2020 року Кабінет Міністрів України ухвалив Концепцію розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти), реалізація якої передбачена до 2027 року. Концепція спрямована на модернізацію STEM-освіти, її широкомасштабне впровадження на всіх складниках та рівнях освіти, встановлення партнерства з роботодавцями і науковими установами та їхнє залучення до розвитку природничо-математичної освіти, тому вчителі природничих дисциплін мають скоригувати свої навчальні плани із змістом зазначеного документа, оскільки розвиток STEM-освіти може бути забезпечений на початковому, базовому та профільному рівнях. STEM-освіта може реалізуватися через усвідомлені освіти – формальну, неформальну, інформальну (на онлайн-платформах, у STEM-центрах/лабораторіях, за допомогою екскурсій, турнірів, конкурсів, фестивалів, практикумів тощо). Згідно з Концепцією, навчальні методики та навчальні програми STEM-освіти будуть спрямовані на формування компетентностей, актуальних на ринку праці. Зокрема, це критичне, інженерне і алгоритмічне мислення, навички оброблення інформації й аналізу даних, цифрова грамотність, креативність та інноваційність, навички комунікації. STEM-освіта буде впроваджуватись із урахуванням принципів особистісного підходу, постійного оновлення змісту освіти відповідно до нових досягнень науки та вимог ринку праці, формування необхідних компетентностей на всіх складниках та рівнях освіти, розвитку закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування.

1.12 Процеси розвитку, виховання і соціалізації у ЗЗСО «Шимковецька гімназія» ЗМР

Виховання учнів у закладі здійснюється під час проведення років, у процесі позаурочної та позашкільної роботи. Цілі виховного процесу в закладі освіти визначаються на основі принципів, закладених у Конституції та законах України, інших нормативно-правових актах.

Основною метою у вихованні учнів у 2023-2024 навчальному році буде формування громадянина, патріота, інтелектуально розвиненої, духовно і морально зрілої особистості, готової протистояти асоціальним впливам, вправлятися з особистими проблемами, творити себе і оточуючий світ.

Весь освітній процес у закладі освіти зорієнтований на учня, розвиток його талантів, виховання на цінностях, цінностях загальнолюдських, цінностях поваги до іншої людини, цінностях любові до власної країни. Це пронизує весь зміст освіти і весь процес навчання. Виховання позитивних рис характеру та чеснот здійснюється через наскрізний досвід та зміст освіти.

Виховний процес, як наголошується в Концепції Нової української школи, має стати невід'ємною складовою всього освітнього процесу, проходячи наскрізно як через навчальні предмети, так і систему позакласної, позашкільної роботи. Пріоритетного значення в розбудові

нової школи набуває завдання формувати в учнів систему загальнолюдських цінностей:

- **морально-етичних** – гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей;

- **соціально-політичних** – свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність.

Основні завдання виховної діяльності закладу освіти на 2023-2024 н.р. визначені Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року.

У роботі з учнями педагогічні працівники керуватимуться Основними орієнтирами виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України, у відповідності до наступних ключових напрямів:

- ціннісне ставлення до себе;
- ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей;
- ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави;
- ціннісне ставлення до праці;
- ціннісне ставлення до природи;
- ціннісне ставлення до культури і мистецтва.

Серед основних завдань:

- виховання основних людських цінностей: турботи, поваги, любові, співчуття, милосердя, відповідальності і т.д
- національно-патріотичне виховання на засадах загальнолюдських, полікультурних, громадянських цінностей,
- забезпечення фізичного, морально-духовного, культурного розвитку дитини,
- формування соціально зрілої творчої особистості, громадянина України і світу,
- підготовка учнів до свідомого вибору сфери життєдіяльності,
- підвищення відповідальності сім'ї за освіту і виховання дітей.

Протягом 2023-2024 навчального року планується підвищити рівень превентивної роботи. Пріоритетними формами і методами в роботі педагогічних працівників із означеної проблеми залишаються:

- впровадження просвітницької діяльності, спрямованої на формування негативного ставлення до протиправних діянь,
- проведення тижнів правових знань; використання інтерактивних педагогічних технологій на уроках правознавства та в позакласній діяльності;
- впровадження учнівського самоврядування в освітній процес;
- ужиття заходів, спрямованих на підвищення моральності в суспільстві, правової культури громадян, утвердження здорового способу життя;
- запобігання проявам екстремізму, расової та релігійної нетерпимості;
- впровадження нових педагогічних комунікацій між усіма учасниками освітнього процесу.

Важливою складовою частиною виховної роботи закладу освіти є учнівське самоврядування, яке є однією із умов залучення учнів до громадської діяльності. Самоврядування в закладі освітимає стати для учнів справжньою школою демократії, школою громадянського становлення підростаючого покоління.

Місія нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками. І це

стосується не лише пошуку нових форм роботи з дітьми, але й перегляду існуючої освітньої практики в контексті нової філософії роботи з сім'єю. Дана філософія значно більшою мірою відповідає запитам батьків і спочатку орієнтована на встановлення тісних контактів із родиною, плідну взаємодію з батьками учнів.

Тому сьогодні перед закладом освіти стоїть завдання щодо створення умов для активної взаємодії з батьками в освітній діяльності, підвищення їх батьківської компетенції. При організації роботи з батьками основна мета:

- залучення сім'ї в єдиний освітній простір. Реалізовувати цю мету плануємо через вирішення наступних завдань:

- встановлення довірливих і партнерських відносин з батьками;
- надання допомоги у вирішенні конкретних проблем;
- підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку, освіти і виховання дітей.

У здійсненні виховного процесу мають ураховуватися такі організаційні орієнтири:

- виховання не зводиться до окремих виховних занять;
- до створення виховного середовища залучається весь колектив закладу;
- учитель є взірцем людини вихованої, своїм прикладом він надихає і зацікавлює дитину;
- у плануванні діяльності враховуються індивідуальні нахили і здібності кожної дитини, створюються належні умови для їх реалізації;
- співробітництво з позашкільними закладами освіти;
- налагодження постійного діалогу з батьківською спільнотою.

1.13 Кадрове забезпечення

В закладі працюють 15 педагогічних працівників, з них:

1 директор,

1 заступник з НВР (0,5 ст.)

1 педагог-організатор (1 ст.)

1 бібліотекар (0,5 ст.)

РОЗДІЛ II.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ І СТУПЕНЯ

2.1 Загальні положення

Тип навчального закладу – ЗЗСО «Шимковецька гімназія» ЗМР

Кількість класів – 1, клас-комплект (1-2 клас), «група здобувачів освіти» (педагогічний патронаж) – 4 клас.

Кількість учнів – 22.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Реалізація мети початкової освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- визнання унікальності та обдарованості кожної дитини, що забезпечується рівним доступом до освіти, заборонаю будь-яких форм дискримінації або відокремлення дітей на основі попереднього відбору;
- цінність дитинства, що оберігається шляхом встановлення освітніх вимог, які відповідають віковим особливостям дитини, визнання прав дитини на навчання через

діяльність, зокрема гру, обмеження обсягу домашніх завдань для збільшення часу на рухову активність і творчість дитини;

- радість пізнання, що обумовлюється використанням в освітньому процесі дослідницької та проектної діяльності;
- розвиток вільної особистості шляхом підтримки самостійності, незалежного мислення, оптимізму та впевненості в собі;
- міцного здоров'я та добробуту, яких можливо досягти шляхом формування здорового способу життя і створення умов для гармонійного фізичного та психоемоційного розвитку;
- забезпечення безпеки у результаті створення атмосфери довіри і взаємоповаги, перетворення школи на безпечне місце, де запобігають насильству і цькуванню, надають необхідну підтримку;
- утвердження людської гідності шляхом виховання чесності, відваги, наполегливості, доброти, здатності до співчуття і співпереживання, справедливості, поваги до прав людини (зокрема, права на життя, здоров'я, власність, свободу слова тощо);
- плекання любові до рідного краю та української культури, шанобливе ставлення до Української держави;
- формування активної громадянської позиції, відповідальності за своє життя, розвиток громади та суспільства, збереження навколишнього світу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси; творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором;
- очікувані результати навчання учнів;
- пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно в групі спостерігати та досліджувати, формувати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у правах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного оприродокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно

керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

У процесі реалізації Типової освітньої програми використовуються внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи,

Забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі. Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання.

Контроль та оцінювання навчальних досягнень

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, 3-4 класів - вербальному, формувальному та підсумковому рівневному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів.

Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

2.2. Нормативно правове забезпечення

- Державний стандарт початкової освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року № 87;
- для 1-2 класів - Державного стандарту початкової освіти (2018 р.), типових освітніх програм (наказ МОН від 12.08.2022 року № 743-22);
- для 3-4 класів - Державного стандарту початкової освіти (2018 р.), типових освітніх програм (наказ МОН від 12.08.2022 року № 743-22);
- Наказ МОН від 13.07.2021 року № 813; «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів ЗЗСО».

2.3 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження:

- для учнів 1-2 класу-комплекту визначено 840 годин/навчальний рік,
- для 3 класу - 910 годин/навчальний рік,
- для 4 класу – 175 годин/навчальний рік.

2.4 Перелік освітніх галузей НУШ:

- ☐ Мовно-літературна, у тому числі:
- ☐ (Мови і літератури)
- ☐ Іншомовна освіта
- ☐ Математична
- ☐ Природнича
- ☐ Технологічна
- ☐ Інформатична
- ☐ Соціальна і здоров'язбережувальна
- ☐ Громадянська та історична
- ☐ Мистецька
- ☐ Фізкультурна

2.5 Очікувані результати навчання та компетентностей учнів

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітньої галузі, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що забезпечує формування у молодших школярів ключових компетентностей, які позначаються через вміння вчитися, здатність логічно міркувати, вміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, вміння працювати в команді тощо. Крім того, навчання в 1-4 класах сприятиме виробленню в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок.

Такі ключові компетентності, як вміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

2.6 Форми організації освітнього процесу

Типи уроків відповідно до Типової освітньої програми для ЗЗСО:

- Формування компетентностей
- Розвитку компетентностей
- Перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей
- Корекція компетентностей
- Комбінований урок

Початкова освіта має такі цикли, як 1-2 і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, обумовлених готовністю до здобуття освіти.

У першому циклі (1-2 класи) організація освітнього процесу здійснюється із застосуванням **діяльнісного підходу** на інтегрованій основі з переважанням ігрових методів та на інтегровано-предметній основі у другому циклі (3-4 класи).

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				Поділ	Всього годин з поділом
	Клас	1	2	3	4		1-4
	Кількість учнів	5	4	8	5		22
	Особливості навчання	З'єднаний клас (клас-комплект) початкової школи			група здобув. освіти		
Освітні галузі	Навчальні предмети						
Мовно – літературна Іншомовна (Мови і літератури)	Українська мова. Читання	7	7	1.4			15.4
	Іноземна мова (Англійська)	3	3	0.6			6.6
Математична	Математика	4	5	1			10

Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна)	Я досліджую світ	3	3	0.6		6.6
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	0.2		2.2
	Образотворче мистецтво	1	1	0.2		2.2
Технологічна	Трудове навчання (Дизайн і технології)	1	1	0.2		2.2
	Інформатика	1	1	0.2		2.2
	Фізична культура	3	3	0.6		6.6
Разом		24	25	5		54
Варіативний складник						
Курс за вибором «Основи християнської етики»			1			1
Всього		24	26	5		55

У 1 класі очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методик навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу в 2-4 класах є:

- різні типи уроку,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

2.7 Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття відповідного рівня навчання

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Зарахування до початкової школи здійснюється відповідно до ПОРЯДКУ

зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття базової загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 367 від 16 квітня 2018 року.

виключно на вільні місця. Після зарахування дітей до закладу освіти їх розподіл між класами відбувається в межах нормативу наповнюваності класів, визначеного Законом України «Про загальну середню освіту».

Зарахування дитини з особливими освітніми потребами до інклюзивного чи спеціального класу (з його утворенням у разі відсутності) здійснюється на підставі доданого до заяви висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (чи витягу з протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

2.8 Навчальний план для 1-4 класів

Створений на основі:

для 1-2 класів - Державного стандарту початкової освіти (2018 р.), типових освітніх програм (наказ МОН від 12.08.2022 року № 743-22);

-для 3-4 класів - Державного стандарту початкової освіти (2018 р.), типових освітніх програм (наказ МОН від 12.08.2022 року № 743-22).

ПОЧАТКОВА ШКОЛА

(за програмою Савченко 1-4 кл.)

Навчальний план для здійснення педагогічного патронажу (група здобувачів освіти)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	По діл	Всього годин з поділом
	Клас	4		1-4
	Кількість учнів	5 (з них екстернат 2)		22
	Особливості навчання	група здобув. освіти		
Освітні галузі	Навчальні предмети			
Мовно – літературна Іншомовна (Мови і літератури)	Українська мова. Читання	1.4		1.4
	Іноземна мова (Англійська)	0.6		0.6
Математична	Математика	1		1
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна)	Я досліджую світ	0.6		0.6
Мистецтво	Музичне мистецтво	0.2		0.2

	Образотворче мистецтво	0.2		0.2
Технологічна	Трудове навчання (Дизайн і технології)	0.2		0.2
	Інформатика	0.2		0.2
	Фізична культура	0.6		0.6
Разом		5		5
Варіативний складник				
Курс за вибором «Основи християнської етики»				

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів **ключових компетентностей**.

2.9 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

• Кадрове забезпечення освітньої діяльності;

Освітній процес у 1-4-х класах здійснюватимуть педагоги з вищою освітою за такими кваліфікаційними категоріями:

- ☐ «молодший спеціаліст» - 1 (10т.р.)
- ☐ «спеціаліст I категорії» - 2
- ☐ спеціалісти з педагогічним званням «старший вчитель» - 1

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності – Державний стандарт, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН.

• матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності -

проведено ґрунтовну аналітичну та організаційну роботу з удосконалення матеріально-технічної бази закладу та створення комфортних умов для навчання учнів. Дизайн освітнього простору спрямований на розвиток дитини та мотивацію її до навчання. Навчальні приміщення закладу сучасні, теплі, комфортні та відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. Організація освітнього простору навчального кабінету здійснюється через такі осередки:

- осередок навчально-пізнавальної діяльності;
- змінні тематичні осередки;
- осередок для гри;
- осередок художньо-творчої діяльності;
- осередок відпочинку;
- осередок учителя

Освітній простір організований так, що вчитель може спостерігати за діяльністю дітей в усіх осередках, діти мають змогу безпечно переміщуватися і мають місце для зберігання особистих речей.

● **якість проведення навчальних занять** – забезпечено відповідною матеріально-технічною базою, навчально-методичним забезпеченням; за якісне й вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність.

● **Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)** – контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністрації закладу.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-2 класах підлягають вербальному формуальному оцінюванню, у 3-4-х класах формуальному та підсумковому оцінюванню.

● **Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:**

- Оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю формування компетентностей, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного

рівня педагогічних працівників.

2.10 Модель випускника початкової школи

Випускник НУШ – це особистість, яка усебічно розвинена, здатна до критичного мислення, це патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини, це інноватор, який здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

Випускник початкових класів повинен мати якісні характеристики:

упевненість в собі, відчуття повноцінності, старанність, працелюбність, самостійність, дисциплінованість, мотивація досягнення успіху, повинен уміти слухати і чути, критично мислити і мати почуття самоконтролю. Опанувати навички навчальної діяльності, прості навички самоконтролю навчальних дій, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

2.11 Перелік навчальних програм Нової української школи

Назва програми	Затверджено
----------------	-------------

Початкова школа. Типова освітня програма для 1-2 класів (автор О.Я.Савченко)	для 1-2 класів - Державного стандарту початкової освіти (2018 р.), типових освітніх програм (наказ МОН від 12.08.2022 року № 743-22.
Початкова школа. Типова освітня програма для 3-4 класів (автор О.Я.Савченко)	для 3-4 класів - Державного стандарту початкової освіти (2018р.), типових освітніх програм (наказ МОН від 12.08.2022 року № 743-22);

РОЗДІЛ III.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ II СТУПЕНЯ

3.1 Загальні положення

Тип навчального закладу – ЗЗСО «Шимковецька гімназія» ЗМР

Кількість класів – 5

Кількість учнів – 44

3.2 Нормативно правове забезпечення

- Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392;
- Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 405 Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 405
- Державного стандарту базової середньої освіти (2020 р.), навчальних модульних програм- для 5-6 класів -(наказ МОН від 19.02.2021 року № 235).

Таблиця 1

до Типової освітньої програми

Навчальний план закладів загальної середньої освіти

ОСНОВНА ШКОЛА з навчанням українською мовою 2023 року

- Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.
- Очікувані результати навчання учнів.
- Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
- Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

- 3.3 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9 класів ЗЗСО складає 5600 годин/навчальний рік:

- для 5 класів 1085 годин/навчальний рік;
- для 6 класів 1085 годин/навчальний рік;
- для 7 класів 1120 годин/навчальний рік;
- для 8 класів 1137,5 годин/навчальний рік;
- для 9 класів 1190 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладів загальної середньої освіти II ступеня (далі - навчальний план).

Освітня програма закладу, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його директор. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнями, які є обов'язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітня програма закладу та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу (у разі його відсутності – на веб-сайті його засновника).

**Використання годин навчального плану з поділом на групи
(Таблиця)**

Навчальний план 5, 6 класи на 2023-2024 н.р. складено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України №235 від 19.02.2021 року.

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6			Разом
	Кількість дітей	7	9			16
Мовно-літературна	Українська мова	5	5			10
	Українська література	2	2			4
	Зарубіжна література	1.5	1.5			3
	Іноземна мова англійська	3.5	3.5			7
Математична	Математика	5	5			10
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2			4
Соціальна і здоров'язбе-режувальна	Здоров'я, безпека та добробут	1	1			2
	Етика	0.5	0.5			1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1				1
	Історія України. Всесвітня історія		2			2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5			3
Технологічна	Технології	2	2			4

Мистецька	Музичне мистецтво	1	1			2
	Образотворче мистецтво	1	1			2
Фізична культура	Фізична культура	3	3			6
Разом		30	31			61
Курс за вибором «Основи християнської етики»		1	1			2
Всього		31	32			63

На основі освітньої програми закладу освіти, цей заклад складає навчальний план

Використання годин варіативної навчального плану

	Клас	К-сть годин	К-сть учнів	Вчитель	Категорія	Примітка
Навчальні предмети за вибором						
Хімія	7	0.5	11	Сукач Л.П.	Перша	
Фізика	7	0.5	11	Сукач Л.П.	Перша	
Хімія	8	0.5	9	Сукач Л.П.	Перша	
Фізика	8	0.5	9	Сукач Л.П.	Перша	
Курси за вибором						
Основи християнської етики	Клас-ком плект 1-2	0.5	5	Савченко Л.М	Спеціаліст, старш вч.	
Основи християнської етики	3	0.5	8	Савченко Л.М	Спеціаліст, старш вч.	
Основи християнської етики	5	1	7	Савченко Л.М	Спеціаліст, старш вч.	

Основи християнської етики	6	1	9	Савченко Л.М	Спеціаліст, старш вч.	
Початкова військова підготовка	9	1	8	Казнодій Ю.І.	спеціаліст	
Всього		7				

3.4 Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання; окремі предмети —

виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртка «Умілі руки».

Педагогічному колективу закладу освіти приділити значну увагу організації навчання через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими міжпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Реалізація навчання за наскрізними лініями

Наскрізна лінія	Загальна характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і Безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

3.5 Перелік Модельних навчальних програм для учнів закладу загальної середньої освіти «Шимковецька гімназія» ЗМР

№ п/п	Назва Навчальної програми	5-6 клас
1.	Українська мова	«Українська мова. 5-6 класи», Заболотний О.В., Заболотний В.В. та ін., затверджена наказом МОН України від 12.07.2021 №795).
2.	Українська література	«Українська література. 5-6 класи» для ЗЗСО., автори: Архипова В.П., Січкара С.І., наказ МОН України від 12.07.2021 №795).
3.	Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 5-6 класи», автори О.Ніколенко, О.Ісаєва, Ж.Клименко та ін., наказ МОН України від 12.07.2021 №795).
4.	Інформатика	«Інформатика. 5-6 класи», автори: Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І. та ін. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2017 № 795.

5.	Історія України	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас». Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 р. № 795.
6.	Математика	«Математика. 5-6 класи», автори: Скворцова С.О., Тарасенкова Н.А. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2017 № 795
7.	Мистецтво	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс), автори: Масол Л.М., Просіна О.В. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
8.	Технології	«Технології. 5-6 клас». Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795, автори: Ходзинська І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.
9.	Фізична культура	«Фізична культура. 5-6 класи», автори: Педан О.С., Коломоець Г.А. та ін. Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022р. № 752
10.	Іноземна мова (англійська)	«Іноземна мова. 5-9 класи», автори: Редько В.Г., Шаленко О.П. Наказ Міністерства освіти і науки України 12.07.2021 №795.
11.	Етика	«Етика. 5-6 класи» для ЗЗСО, автори: Ашортія Є.Д., Бакка Т.В. та ін. Наказ Міністерства освіти і науки України 12.07.2021 №795.
12.	«Пізнаємо природу»	«Пізнаємо природу». 5-6 класи, авт.: Біда Д.Д., Гільберт Т.Г., наказ МОН України від 12.07.2021 №795).
13.	«Здоров'я, безпека та добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут». 5-6 класи (інтегрований курс)», автори: Воронцова Т.В., Пономаренко та ін., наказ МОН України від 12.07.2021 №795).
14.	«Основи християнської етики»	Курс за вибором «Основи християнської етики. 5-6 клас» для ЗЗСО , автори: Сідчан І.Л., Грищук Д.Р., Губеня І.І., Лахман Н.М.
15.	«Основи християнської етики»	Курс за вибором «Основи християнської етики. 1-9 клас» для ЗЗСО, автори: Сохань Г.С., Гусаков І.М., Гусак М.Є., Пономарьова М.С., Кушнір І.М.

3.6 Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу вважати різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей створити умови для проведення навчально-практичних занять з різних предметів як функції перевірки та оцінювання досягнення компетентностей учнів. Спрямувати роботу вчителів на проведення занять в малих групах (у тому числі роботу учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей, крім уроку, проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

3.7 Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- **кадрове забезпечення освітньої діяльності:**

Освітній процес у 5-9-х класах здійснюватимуть педагоги за такими кваліфікаційними категоріями:

- ☐ «спеціаліст» - 10т.р.-2.
- ☐ «спеціаліст» - 11т.р. -3.
- ☐ «спеціаліст II категорії» - 1.
- ☐ «спеціаліст I категорії» - 4.
- ☐ «спеціаліст вищої категорії» -7.
- ☐ спеціаліст з педагогічним званням «старший вчитель» - 2.

- **навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності** – Державний стандарт, модельні навчальні програми, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН.

- **матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності -**

проведено ґрунтовну аналітичну та організаційну роботу з удосконалення матеріально-технічної бази закладу та створення комфортних умов для навчання учнів. Дизайн освітнього простору спрямований на розвиток дитини та мотивацію її до навчання. Навчальні приміщення закладу сучасні, теплі, комфортні та відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. У зв'язку з епідемічною ситуацією та особливостями організації освітнього процесу в умовах карантинних обмежень учні навчаються в закріплених кабінетах, заняття з фізичної культури проводяться в спортивній кімнаті, уроки інформатики у спеціалізованому кабінеті.

• **Якість проведення навчальних занять** – забезпечено відповідною матеріально-технічною базою, навчально-методичним обладнанням; за якісне й вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність.

• **Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)** – проводиться згідно вимог навчальних програм та облікується в класному журналі.

- **Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:**

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- моніторинг за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю формування компетентностей, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

3.8 Модель випускника основної школи

Випускник має володіти певними якостями і вміннями:

- на рівні вимог державних освітніх стандартів засвоїти загальноосвітні програми з усіх предметів навчального плану;
- опанувати систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного);
- оволодіти основами комп'ютерної грамотності;

- знати свої громадянські права і вміти їх реалізувати;
- оцінювати свою діяльність з поглядом моральності та етичних цінностей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- вести здоровий спосіб життя;
- бути готовим до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

РОЗДІЛ V. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Інклюзивне навчання – це спеціально організований та керований навчальний процес у взаємодії учителя та учнів у ЗЗСО, в результаті якого відбувається задоволення індивідуальних освітніх потреб усіх учнів, засвоєння знань, умінь та навичок.

Метою інклюзивного навчання є свідоме оволодіння знаннями, уміннями та навичками, отримання певного рівня освіти та досягнення освіченості.

Основними завданнями інклюзивного навчання є:

- здобуття дітьми з особливими освітніми потребами освіти відповідного рівня в середовищі здорових однолітків відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти;
- реалізувати принцип "навчитися жити разом", який ґрунтується на принципах гуманістичної педагогіки;
- забезпечення різнобічного розвитку дітей, реалізація їх здібностей; створення освітньо-корекційного середовища для задоволення освітніх потреб учнів із особливостями психофізичного розвитку;
- створення позитивного мікроклімату в загальноосвітньому навчальному закладі з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей із особливими освітніми потребами з іншими учнями;
- забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей із особливими освітніми потребами;
- надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей із особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальних планів та програм навчання.

Принципи інклюзивного навчання – певна система базових вимог до процесу навчання, виконання яких забезпечить його ефективність. Основні вимоги до інклюзивного навчання визначаються тим, що:

- – усі діти мають навчатися разом у всіх випадках, коли це виявляється можливим, незважаючи на певні труднощі чи відмінності, що існують між ними;
- – ЗЗСО «Шимковецька гімназія» ЗМР враховує різноманітні потреби учнів 7 класу (Гусаковської В., Хомика С.) узгодженням різних видів і темпів навчання;
- – розроблений відповідний навчальний план, вживаються організаційні заходи, стратегії викладання;
- інклюзивна форми навчання – найефективніший засіб, який гарантує солідарність, співучасть, взаємодопомогу, розуміння між дитиною з особливими потребами та їхніми ровесниками.
- Інклюзивна освіта базується на основних принципах гуманної педагогіки: зрозуміти дитину, признати і прийняти її.

З метою реалізації законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» та на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 15.08.2011р. №872 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» зі змінами внесеними Постановою Кабінету Міністрів від 09.08.2017р. №588, висновків про

комплексну психолого – педагогічну оцінку розвитку дитини та з метою реалізації права дитини з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, її соціалізацію та інтеграцію в суспільство в **ЗЗСО «Шимковецька гімназія» ЗМР** у 2022 - 2023 навчальному році відкрито 1 інклюзивний клас (6), в якому наявний асистент вчителя, у 2023-2024 навчальному році – 1 інклюзивний клас (7), у якому є асистент учителя.

Зміст освітньої діяльності у закладі освіти визначається Концепцією реалізації державної політики у сфері реформувань загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, що схвалена розпорядженням КМУ від 14.12.2016 № 988-р, Державним стандартом початкової освіти, затвердженим постановою КМУ від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови КМУ від 24.07.2019 №688); Державним стандартом базової і повної загальної освіти, затвердженим постановою КМУ від 23.11.2011 № 1392. Навчання учнів з ООП здійснюється за Типовими освітніми програмами для ЗЗСО.

Для організації якісного інклюзивного навчання в закладі дотримуємося такого алгоритму:

1. Вивчення документів дітей з ООП, які бажають навчатись у школі.
2. Вивчення нормативно-правової бази та організаційно-методичного забезпечення інклюзивного навчання.
3. Оцінка можливостей закладу для організації навчання дитини з особливими освітніми потребами.
4. Погодження з управлінням освіти організації навчання в інклюзивному класі, подання необхідної документації. Розв'язання питання фінансування нових посад.
5. Створення нормативно-правового та методичного забезпечення впровадження інклюзивної освіти на рівні закладу освіти.
6. Розподіл обов'язків між членами команди, ознайомлення з посадовими інструкціями асистента вчителя.
7. Складання індивідуальної програми розвитку.
8. Складання індивідуального навчального плану та індивідуальної навчальної програми.
9. Адаптація освітнього середовища до потреб дитини.
10. Оцінювання навчальних досягнень учня з ООП.
11. Моніторинг якості інклюзивного навчання.

В закладі створені сприятливі умови для навчання та виховання дітей з ООП:

- забезпечено безперешкодний доступу до будівель;
- забезпечено необхідно навчально – методичними і наочно – дидактичними матеріалами.

РОЗДІЛ VI.

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

Індивідуальна форма навчання узагальної середньої освіти «Шимковецька гімназія» ЗМР – це одна із форм організації освітнього процесу для забезпечення права осіб на здобуття повної загальної середньої освіти.

Учням доступні три форми, за якими можна організувати індивідуальне навчання у ЗЗСО: **клас-комплект** (1-2 класи), **екстернат** (-12 учнів) та **педагогічний патронаж** (4клас).

Педагогічний патронаж – форма, у якій освітній процес і засвоєння знань забезпечує педагогічний працівник.

Керуючись Положенням про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОН України №8 від 12.01.2016р. та внесеними змінами і доповненнями до вищезазначеного Положення, затвердженого наказом МОН України № 995 від 10.07.2019р., з метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти, згідно заяв батьків у ЗЗСО «Шимковецька гімназія» ЗМР організовано індивідуальне навчання за екстернатною формою.

Організація індивідуального навчання за екстернатною формою визначається та

організовується згідно «Положення про екстернатну форму здобуття освіти» у ЗЗСО «Шимковецька гімназія ЗМР (схвалено на педагогічній раді №1 від 29 серпня 2023 року).

Екстернатна форма передбачає, що весь освітній процес для учня самостійно організовують його батьки. Вони ж несуть відповідальність за здобуття знань на рівні не нижче стандартів:

1 клас – Кусьпісь Анастасія

1 клас - Похилинська Злата

2 клас- Макух Уляна

3 клас -Макух Поліна

4 клас – Бойко Софія

4 клас - Смола Ростислав

6 клас – Бойко Артур

6 клас - Янкова Каріна

7 клас – Смола Владислав

8 клас - Козира Дарія

8 клас - Кусьпісь Вікторія

9 клас - Савченко Максим

Навчальні плани для екстернатної форми навчання розробляються на основі освітньої програми закладу освіти. Індивідуальний навчальний план охоплює всі навчальні предмети інваріантної частини.

РОЗДІЛ VII.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

У зв'язку із світовим викликом щодо воєнної ситуації, що має місце в Україні, під час планування організаційних заходів, що забезпечують освітній процес, у тому числі і під час календарно-тематичного планування з предметів важливо врахувати можливість організації освітнього процесу в умовах воєнної ситуації.

Нормативно-правова база:

- ☐ Конституція України;
- ☐ Закон України «Про освіту»;
- ☐ Закон України «Про повну загальну середню освіту»;
- ☐ Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОН від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224 (далі Положення);
- ☐ Постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021 р. № 787 “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236”.
- ☐ Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 №274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні».

Відповідно до Положення в рамках організації дистанційного навчання здійснюється:

- Забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою (як окремою формою здобуття освіти);

- Використання технологій дистанційного навчання під час організації здобуття базової загальної середньої освіти за різними формами (очною, екстернатною, педагогічним патронажем), у тому числі під час карантину та інших надзвичайних обставин.

Організація здобуття освіти за дистанційною формою навчання здійснюється виключно за бажанням учнів та їх батьків.

Батьки, які виявляють бажання щодо організації дистанційного навчання своєї дитини, у відповідній заяві підтверджують наявність умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах

Зміст освіти, обсяг навчального навантаження

Організація дистанційного навчання не потребує розроблення та затвердження окремих освітніх програм і навчальних програм із навчальних предметів (інтегрованих курсів). Незалежно від форми здобуття освіти згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» заклад освіти забезпечує виконання державних стандартів освіти на відповідному рівні повної загальної середньої освіти.

Обсяг навчального навантаження при організації дистанційного навчання не зменшується, а реалізується в синхронному та асинхронному режимах (з урахуванням необхідності запобігання погіршенню здоров'я учасників дистанційного навчання, а також технічних можливостей для синхронної взаємодії).

Оцінювання результатів дистанційного навчання учнів передбачає, що:

- учні, які здобувають освіту за дистанційною формою, обов'язково проходять формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання;
- види та періодичність оцінювання при використанні технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти визначаються відповідно до форми здобуття освіти (наприклад, лише річне оцінювання для екстернів);
- результати оцінювання фіксуються у класних журналах і свідоцтвах досягнень;
- оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, за власною шкалою закладу освіти (педагогічна рада №1 від 29 серпня 2023 року);
- оцінювання може відбуватися очно або дистанційно (з дотриманням академічної доброчесності).

Педагоги можуть організовувати дистанційне навчання за допомогою: поєднання онлайн-занять через Zoom, Skype, Instagram, Hangouts; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи з подальшою перевіркою; використання безкоштовних вебсерверів, сайтів, платформ, наприклад, Google, YouTube, Classroom, «На Урок», «Всеосвіта».

РОЗДІЛ VIII.

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту» **система забезпечення якості освіти** має на меті: гарантування якості освіти; формування довіри суспільства до системи та закладів освіти, органів управління освітою; постійне та послідовне підвищення якості освіти; допомогу закладам освіти та іншим суб'єктам освітньої діяльності у підвищенні якості освіти.

Складовими системи забезпечення якості освіти є:

- ☐ система забезпечення якості в закладах освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти);
- ☐ система зовнішнього забезпечення якості освіти;
- ☐ система забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що

здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти в закладі включає:

- ✓ стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
- ✓ систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- ✓ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- ✓ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- ✓ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- ✓ забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- ✓ забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- ✓ створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- ✓ інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності у ЗЗСО «Шимковецька гімназія» ЗМР;
- постійний моніторинг змісту освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу ЗЗСО;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища школи;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

На рівні ЗЗСО розроблено систему показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє визначити, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний "продукт" діяльності школи відповідає ідеальній моделі випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є :

кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, коучингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання– 2 рази на рік);

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, їдальня,

наявність інтернету – 2 рази на рік);

якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);

моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);

продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ, ПТНЗ України - 1 раз на рік).

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» результатами навчання є знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати.

Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання (стаття 12 Закону України «Про освіту»).

Державна підсумкова атестація здобувачів початкової освіти здійснюється з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та/або якості освіти.

Порядок, форми проведення і перелік навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація, визначає Міністерство освіти і науки.

Стратегія та процедура забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:

- принцип цілісності, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на учня, їх підпорядкованості головній меті освітньої діяльності, яка передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності;
- принцип відповідності Державним стандартам загальної середньої освіти;
- принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- принцип відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.